

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Розв'язання проблем	Запобігання конфліктам та розв'язання їх	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство
-----------------------	--------------	---------	------------	---------------------	---	--------------	------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Підліткові компанії

Мета

Ознайомити учнів з ознаками дружніх, недружніх і небезпечних компаній, відпрацювати навички протидії агресії та насиллю.

Очікувані результати

Наприкінці заняття учні:

- *розпізнають* дружні, недружні й небезпечні компанії;
- *аналізують* соціальні групи, до яких вони належать;
- *називають* приклади фізичного і психологічного насилля;
- *демонструють* здатність припиняти агресію і насилля у своєму середовищі.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (*бажано*).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Роздавальні матеріали для учнів.
- Веселу музику для проведення руханки.
- Запропонувати учням переглянути фільм режисера Ролана Бікова «Опудало».
- Перевірити презентацію та відео до теми.

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	7 хв
Індивідуальна робота «Аналізуємо групи»	7 хв
Бесіда «Підліткові компанії»	14 хв
Перегляд та обговорення відео	13 хв
Руханка	2 хв
Підсумкові завдання	2 хв
<i>Усього тривалість</i>	<i>45 хв</i>

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок. Запитайте учнів: «Про що ми говорили на минулому уроці»? Вислухайте відповіді охочих, підсумуйте: «На минулому уроці ми з вами вчилися, як правильно діяти у конфліктних ситуаціях».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про дружні й недружні компанії і як припиняти агресію та насилля».
3. Вправа на знайомство. Розділіть класну дошку навпіл. Напишіть угорі «+» і «-».

Слово вчителя: «Бажання мати друзів і компанію – природна потреба підлітків».

- Запропонуйте учням назвати переваги належності до групи (*компанії, спортивної команди тощо*) та можливі негативні наслідки цього. Запишіть на дошці.

Індивідуальна робота «Аналізуємо групи»

1. Запропонуйте учням виконати Завдання 1 із Роздавальних матеріалів для учнів.

Завдання 1

Прочитайте групи, до яких належали, за даними, наведені у першому рядку.

Що це за група?	Чи варто їй належати?	Що ви відчуваєте?	Чи варто їй належати ще раз?	Оцініть групу
Розважальна група	Далі не належити	Люблю, бо цікаво спілкуватися, весело.	Так	Висока оцінка, бо цікаво спілкуватися, весело.

2. Запропонуйте двом–трьом охочим зачитати те, що вони написали.

Бесіда «Підліткові компанії» (ознаки дружніх, недружніх, небезпечних компаній)

Слово вчителя: «Якщо ви маєте друзів, то знаєте, як це чудово! Вам ніколи нудьгувати, адже друзі завжди пропонують щось цікаве. Ви разом ходите в кіно, на пляж, обмінюєтеся музичними дисками і комп'ютерними іграми, обговорюєте новини.

З друзями почуваетесь захищеними, адже ваше гасло: "Один за всіх і всі за одного". У такій компанії ви є членами команди.

Якщо хтось із вас захворів чи потрапив у біду, ви хвилюєтеся за нього і підтримуєте його».

1. Продемонструйте відео.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Nichego-na-svete-luchshe-netu/>

Запитання для обговорення:

- Яка це компанія? Чому ви так гадаєте?

Як підсумок зачитайте ознаки дружньої компанії.

Ознаки дружніх компаній:

- приймають тебе таким, яким ти є;
- не мають жорстких правил;
- не забороняють тобі спілкуватися поза групою;
- з радістю беруть у своє коло нових друзів;
- їхні члени поважають і підтримують одне одного.

Слово вчителя: «Недружні компанії — це групи, в яких ти почуваєшся самотнім і мусиш увесь час прикидатися та підлаштовуватися під певні стандарти. У такі групи часто об'єднуються за дивними ознаками. Наприклад, «круті» — ті, кого привозять до школи на дорогих іномарках; «стильні» — визнають лише тих, хто носить фірмовий одяг; «столичні» — ті, хто прибув до літнього табору з Києва.

Стосунки у таких групах позбавлені теплоти, у них не цікавляться твоїми справами. Тож навряд чи можеш розраховувати на підтримку тих, хто належить до цієї компанії, адже тут панує дух конкуренції — в кого одяг найвідомішої фірми, крутіший мобільник тощо».

2. Продемонструйте відео.

Запитання для обговорення:

- Яка це компанія? Чому ви так гадаєте?

Як підсумок зачитайте ознаки недружніх компаній.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Urivok-z-f-lmu--Za-dvoma-zaytsyami-/>

Ознаки недружніх компаній:

- у стосунках мало теплоти;
- недостатньо підтримують одне одного;
- панує дух конкуренції;
- беруть у своє коло за суворими критеріями (одяг, гаджети тощо).

Слово вчителя: «Небезпечні компанії є серйозною загрозою для тебе та інших. У цих компаніях часто панують агресія і насилля. У них жорсткі правила і за непокору тут можуть не лише вигнати з компанії, а й побити. Тут курять, вживають алкоголь і наркотики, члени цих компаній розважаються крадіжками, бійками, вимаганням.

Потрапити в таку компанію означає наразитися на величезну небезпеку. Часто ці угруповання є справжніми бандами, що існують «під дахом» кримінальних структур, їх використовують для зберігання та розповсюдження наркотиків і залучення нових споживачів.

Тримайся подалі від таких компаній!»

Як підсумок зачитайте ознаки небезпечних компаній.

Ознаки небезпечних компаній:

- мають ватажка і жорсткі правила;
- вимагають повної відданості;
- забороняють контакти поза групою;
- за непокору можуть вчинити жорстоку розправу;
- з «чужими» поведуться агресивно і зверхньо;
- вступають у міжгрупові конфлікти «стінка на стінку»;
- поширене вживання тютюну, алкоголю, наркотиків.

Перегляд та обговорення відео

Слово вчителя: «На жаль, молоді люди не завжди вміють розв'язувати свої проблеми мирно. Тому в колективі, де панує недружня атмосфера, трапляються агресивні конфлікти — сварки, бійки, знущання зі слабших тощо. Все це — прояви насилля».

Запитання для обговорення:

- З яких причин діти іноді поведуться агресивно? *(Не вміють інакше розв'язувати конфлікти; невиховані; не контролюють себе; їм подобається відчувати свою силу; за компанію; беруть*

приклад із дорослих; це вплив засобів масової інформації тощо.)

- Чи знаєте ви фільми та комп'ютерні ігри, які романтизують жорстокість і насилля? *(Фільми жахів, бойовики.)*
- Як ви гадаєте, чи варто дивитися багато таких фільмів та брати приклад з їхніх персонажів?

Слово вчителя: «Зараз ми переглянемо два уривки з фільму «Опудало». Це історія про однокласників та їхню компанію, про тих, хто вміє дружити, і тих, хто зраджує; про тих, хто знає правду і мовчить, а також про те, до чого може призвести жорстокість у з'ясуванні стосунків».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Opudalo/>

Запитання для обговорення:

- Яке буває насилля? *(Фізичне і психологічне.)*
- Коли однокласники застосовували до Маші психологічне насилля, а коли — фізичне?

йому школу», «Я можу запросити його сісти зі мною на уроці»».

4. Завершальна вправа. Запропонуйте учням поаплодувати собі.